

XXII ГАДАВІНА КАСТРЬЧІНЦЬКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

Даклад тав. В. М. МОЛАТАВА на ўрачыстым пасяджэнні Маскоўскага Савета 6 лістапада 1939 г.

(Працяг)

геніяльна тварэнні грузінаўскага паэта Шота Густавіча і армянскага зябара на народным героі Давіда Сасунскім становіцца забыткам усіх народаў Савецкага Саюза і карыстаюцца велізарнымі сімвалічнымі ў асяроддзі ўсіх культурных савецкіх людзей.

Траба прызнаць, што сацыялістычная культура з'явілася ўжо ў нашай краіне не малява пазней. Гамбода рэвалюцыйна характар гэтай новай культуры не азначае адмаўлення культурных дасягненняў мінулага, не азначае адмаўлення ад культурных спадчыны народаў. Наадварот, усе сапраўдныя дасягненні культуры народаў, як-бы яны даліся ў мінулае, высека дзяліцца ў сацыялістычнай зямлі і ўстаюць перад сваім народам і перад народамі ўсяго Савецкага Саюза адраджанымі, ў сваім сапраўдным істотным бляку. Большымі не з ліку людзей, якія не памятаюць свайго народа, перш і любім слаўнага ісправы гісторыі свайго народа, як і ўсіх іншых народаў. Мы добра ведаем, што сапраўдны працар, які магчымы толькі на базе сацыялізму, павінен запірацца на ўсю гісторыю народаў і на ўсе іх дасягненні ў мінулых вяках, павінен раскрыць сапраўдны сэнс гісторыі жыцця народаў, каб поўнасьцю забяспечыць слаўнае будучае свайго народа і разам з тым, святлае будучае ўсіх народаў. (Бурныя апладысменты).

Самае важнае ў дасягненнях Савецкага Саюза к сённяшнім дзям заключаецца ў тым, што ў нас, па ўсёй краіне, па ўсіх савецкіх народаў вырастае кары новых, свядомых савецкіх людзей, якія выдзяляюць сабой мільённы і дзесяткі мільёнаў. Гэтыя людзі па-новаму, не так як гэта сустракаецца на кожным кроку ў капіталістычнай грамадстве, і не так, як гэта было яшчэ нядаўна ў нашай краіне, а сапраўды па-новаму, па-сацыялістычнаму адносіцца да свайго працы і да свайго абавязку перад дзяржавай. Гэта не значыць, што ў нашым савецкім асяроддзі няма адсталых людзей. Не іх яшчэ няма. Больш таго, нельга не прызнаць, што грамадска-культурны ўзровень шырокіх слаёў яшчэ нядаўна зусім недастаткова, калі меркаваць з пункту гледжання перспектывы камунізму. Але нашы людзі, людзі савецкай краіны, прайшлі ўжо 22 годны Кастрычніцкай Сацыялістычнай Рэвалюцыі, і ў іх, ужо ў поўнай меры, выявіліся новыя ўзросты адносін паміж людзьмі і новымі поглядамі на абавязкі перад народам і сацыялістычнай дзяржавай, якія ў корні адраджваюцца ад усяго старога і пранімаюць буржуазныя забавы і капіталістычнае грамадства. Імяна гэтыя вольныя людзі і задоўжы тым у нашай краіне, аж да заводу, фабрыкі і калгасаў.

Вы вельме, што лепшымі прадстаўнікамі гэтых новых людзей ў рабочым класе з'яўляюцца стыхануны і стыхануны, якія сапраўды замаюць старыя, нізкія нормы прадукцыйнасці працы і даюць выдатны ўзровень высока-прадукцыйнай сацыялістычнай працы. Лік такіх стыханунаў расце, што, у сваю чаргу, з'яўляецца добрым паказальнікам павышэння культуры-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа. Іх рады з'яўляюцца ініцыятары многачаснага работніцтва і пераходзіць з работніцтва на адным станку да работніцтва на некалькіх станках, не толькі не павольніваюцца, а нават павялічваюць прадукцыйнасць кожнага станка ў насабоду. Да іх ліку траба аднесці і ініцыятары прадукцыйнага сумніжэння прафесій, а таксама выдучылішчы з асяроддзі савецкіх жанчын ініцыятары ў справе асаваіна некаторых новых для жанчын прафесій і вытворчасцей. Шырока распаўсюджана ў нашай прамысловасці новая тэхніка і наўнясна ўзровень вытворчасці вопыту і ведаў у шырокім асяроддзі рабочых і работніц дэвалюцыя спецыялізацыі, што гэтыя новыя формы стыханунаўскага руху будучы пастыхова развіваюцца і далей. Гэта рушаць уперал прадукцыйнасці працы, аслабляе недахват у кваліфікаваных вытворчых кадрах і, разам з тым, будзе савецкім дэлементарнаму культурна-тэхнічнаму ўзроўню рабочага класа і збліжэнню яго з ўзроўнем работніцтва інжынерна-тэхнічнай працы. Стыхануны рух, па ўсіх формах яго росту, з'яўляецца паказальнікам таго, што новыя, выхаваныя Савецкай уладай людзі, набываюць вялікую вагу ў Савецкім Саюзе і ёсць шырокае і ўсё растуе імяненне ў масах раўняння па гэтых перадавых людзях нашай краіны.

У нас расце стыхануны рух і новыя сацыялістычна-святлыя адносіны да працы захватваюць усе больш шырокія масы

рабочага класа і калгаснай вёскі, робячы асабліва пазней там, дзе ёсць дастойныя кіраўнікі справы.

У нас усе больш моцнымі становіцца сэрот моладзі, і нават проста сэрот дзяцей, новыя адносіны да вучобы, прасянутыя шырым імяненнем да ведаў і, разам з тым, глыбшым імяненнем стаць сапраўды карыснымі грамадзянімі свай дзяржавы, свайго народа. Кожны сапраўдны кіраўнік, настаўнік, выхавальнік ведае аб гэтым і знаходзіць у гэтым найважнейшае задавальненне.

У нас вылікае чага да культуры, да мастацтва і да розных форм грамадскага жыцця ў самых шырокіх масах працоўных народаў і вёскаў. Нам-бы толькі навушчы шыры і лепш задалавальнае гэтыя растушыя запатрабаванні і пугу народных мас да культуры і да новага, святлага жыцця.

У нас закладены надзейныя асновы савецкага патрыятызму, якім славіцца наша Чырвоная Армія і паўчымі яюга так шырока ахвачаны народы Савецкага Саюза. Гэты савецкі патрыятызм уяўляе сабой берагоў Хасана і па мангола-манчжурскай граніцы. Духам высокага савецкага патрыятызму прасянуць буйны паход нашай Чырвонай Арміі ў Заходнюю Украіну і Заходнюю Беларусь, калі наша Чырвоная Армія робіць пераходы па 60—70 кілометраў у суткі. Мы ведаем высокую якасць савецкага патрыятызму, мы ведаем, што, калі нашы бацьмы самадзяла, як героі, кідаліся ў бой на ворага з руж'ём, «за радзіму!», «за Сталіна!», то ўсё мы, выхаваныя партыяй Леніна — Сталіна, і народы ўсяго Савецкага Саюза бачылі ў гэтым, што для савецкіх патрыятаў радзіма і камунізм з'яўляюцца адно непарозумнае цэлае. (Шумныя апладысменты).

Усе гэта і азначае, што Савецкі Саюз — гэта не толькі магутная перадавая індустрыя, з яе быстрымі і паўхільнымі большымі ўздымамі і не толькі створаны савецкай уладай калгасы, прадстаўляючыя вышэйшую форму арганізацыі сялянскай гаспадаркі, — але гэта, перш і раней за ўсё мільённы і дзесяткі мільёнаў савецкіх людзей, новых людзей на зямным шары, прасянутыя сацыялістычна-святлымі адносінамі да працы і вучобы, натхнёныя савецкім патрыятызмам па слаўныя справы свайго народа і для агульнай справы народаў усяго свету. (Апладысменты). Для камуністычнага выхавання савецкіх людзей зроблена ўжо ямаля. Але гэта толькі пачатак работы. Мы і пачаў адной з галоўных задач паліты унутранай палітыкі павінен прызнаць задачу камуністычнага выхавання рабочых, сялян, служачых і ўсёй нашай інтэлігенцыі. Даламагаючы па ўсім перадавым людзям нашай краіны і высока развучаны імяні самадзяльных герояў савецкай вайны, прасянутыя сацыялістычна-святлымі адносінамі да працы і вучобы, натхнёныя савецкім патрыятызмам аб астабытх і астабытх — аб тым, хто асабліва адрывае патрэбу ў большымі кіраўніцтва. Разам з тым, мы павіны вымаганні ўмацаваць нашы каляныя па вышчыванню кадраў свай, савецкай інтэлігенцыі, нікому не ўстаючай на свайму культурнаму ўзроўню і да канца адпалай народу і сацыялістычнай дзяржаве. (Апладысменты). Няма чаго ўжо і гаварыць аб тым, што забываць у галіне ўнутранай палітыкі аб ворагах народа або даваць ім якое-небудзь паслабленне — значыць, рабчы зламства супроць свайго народа, супроць свайго радзімы.

На чарзе новыя выбары ў саветы працоўных. Аб размаху гэтай выбарчай кампаніі свечыць той факт, што па ўсяму Савецкаму Саюзу ў сельскай, раённай, гарадзкой і абласных саветах павіна быць выдзялена і мільён 300 тысяч дэпутатаў. Лік гэтых дэпутатаў перавышае, як бачыць, лік жыхароў некаторых малых еўрапейскіх дзяржаў. (Смех). На гэтых выбарах мы павіны яшчэ больш замаваць блок камуністаў і беспартыйных. Мы не толькі не будзем імянаваць, але будзем вітаць, калі выбары правядуць чыстка савецкага апарата ад нягодных і бюракратычна-сапалаўняюцца элементаў. На гэтыя новыя выбары, каб правесці добрую работу на ачышчэнні нашых органаў ад усякай бюракратычнай плесені. Для гэтага, між іншым, і патрэбна ўмацаваць блок камуністаў і беспартыйных.

Разам з тым, у нас ёсць поўная ўпэўненасць у тым, што новыя выбары ў саветы працоўных будучы новай магутнай дэманстрацыяй несапраўднага маральна-палітычнага адзінства савецкага грамадства, згуртаванага вакол нашай партыі і ўрада. (Апладысменты). На гэтых выбарах павіны заняць галоўнае месца пытанні штодзённага жыцця працоўных і паліяжэння работы мясцовых саветаў. Гэта, вядома, правільна. Але правільна таксама і тое, што гэтыя выбары

ба многім дапамогуць падняць усе нашы палітычныя работы і зрабіць яшчэ больш зразумелай шырокім масам не толькі ўнутраную, але і знешнюю палітыку Савецкага Саюза.

Мне няма патрэбы асоба спыніцца абна на знешняй палітыцы Савецкага ўрада. Усё асноўнае сказана нядаўна ў Вярхоўным Саюзе і нам добра вядома. Але ўсё-ж карысна напамінаць аб некаторых пазыхах і аб змяненнях у нашым асяроддзі, у сувязі з тым, што ў нашым асяроддзі недаацэннае пазыхае, звязанае з імянаваннем Савецкага Саюза на ўмовах знешняга капіталістычнага акружэння.

Работымы імяпер ворагаў народа, з ліку ўсіх гэтых трагічных-бухарынскіх агеаў з замежных разведкаў, як вядома, рабілі з факта капіталістычнага акружэння свае зрадніцкія вывады. Іны ішлі па распарадж Савецкага Саюза, на аддзяленне ў карысць капіталістычных дзяржаў і Прымор'я, і Украіны, і Закаўказзя, роўна як Сірацінай Азіі і Беларусі. Гэтыя аглячынствам супроць народаў Савецкага Саюза не судзіма было адыцца, таму што народы Савецкага Саюза можа вераць у сваю справу, таму што жыва наша большыя партыя, таму што наш карабль выдзе таварыш Сталін. (Бурныя апладысменты, пераходзячыя ў авачыю. Усе ўстаюць).

Не гледзячы на ўсе прасікі ворагаў, унутраных і знешніх, іх аглячынства павіны праваліцца і павольна ганьбіць іх галючы. Савецкі Саюз астаўся непахісным, яшчэ больш умацаваў і, як мы бачылі, шыну ўперал, распшырыў савецкую тэрыторыю, а наша краіна стала яшчэ больш грознай для ворагаў і яшчэ больш роднай для савецкіх народаў і ўсіх іх пачырач прыхільцаў па ўсім свеце. (Працяглыя апладысменты).

Мы па праву гордзімся поспехамі нашай унутранай палітыкі, але мы з задавальным пераходам і аб буйных поспехах нашай знешняй палітыкі. Капіталістычны свет пачынае ўсё больш дэвалюцыя, што СССР — не то, чым ім здаецца-б яго бачыць. Ім хачеся-б бачыць нашу краіну слабай, падзвіжнай па наліцы а зне, а па справе атрымаўся ваенна наадварот (апладысменты), бо Савецкі Саюз быў і астаўся моцна згуртаваным, магутным і несапраўдным. (Апладысменты). І гэта таму, што мы ўсё гэтыя годны імянаваліся аб беззаспакоі нашай дзяржавы, аб моцнасці нашай абароны. Гэта каштавала імяных матэрыяльных адр, але зато мы забяспечылі наш народам Савецкага Саюза. (Бурныя апладысменты).

Мы не можам ведаць, з якімі знешнімі выпрабаваннямі нам яшчэ прыведзеца сутрацца. Але адно мы добра ведаем: траба не аслабляць, а яшчэ больш і яшчэ настойліва мававаць магутнасць абароны нашай дзяржавы. (Апладысменты). Большыя палітыка забяспечыла Савецкаму Саюзу велізарны рост унутраных сіл, і пачаў нашай краіне і імянаваліся большымі імяні знешняй выпрабаванні. (Апладысменты). Магутная крыніца ўнутраных сіл Савецкага Саюза неважарнальна і з кожным годам нашым ворагам усё больш сур'ёзна прыходзіцца лічыцца з гэтым несапраўдным гістарычным фактам. (Апладысменты). І ўсё-ж мы ведаем, што лепшай знешняй палітыкай Савецкага Саюза з'яўляецца наша выпрабаваная палітыка міру, якая забяспечыла ўжо нам не малява поспехі.

Гэту ўнутраную і знешнюю палітыку мы павіны праводзіць паўхільным чынам і далей. У гэтым мы бачым волю народаў Савецкага Саюза, натхнёных вялікай партыяй Леніна — Сталіна.

Мы ўстаем у дванаццаці год Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Мы імяпер уперал той-жа вернай, выпрабаванай тэніскай дарогай, як ішлі ўсе гэтыя годны. Гэта той шлях, які вядзе нас да канчатковай перамогі Савецкай улады.

Няхай жыве наша Кастрычніцкая Сацыялістычная Рэвалюцыя! (Бурныя апладысменты). Няхай жыве рабочы клас, калгаснае сялянства, сацыялістычная інтэлігенцыя Савецкага Саюза! (Апладысменты). Няхай жыве наша магутная абарона і яе несапраўдныя сіла-памя Чырвоная Армія, наш Ваенна-Марскі Флот! (Апладысменты).

Няхай жыве вялікі пераможны спяг Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна! (Бурныя апладысменты, пераходзячыя ў авачыю, Усе ўстаюць).

Няхай жыве ланізм! (Апладысменты). Няхай жыве партыя большыя і нашай жыве многія годны наш Сталін! (Бурныя апладысменты, пераходзячыя ў авачыю. Эрнест выношае «Інтэрнацыянал». У зале раздаюцца вопілы ў чысць таварыша Сталіна).

УРАЧЫСТЫ ПЛЕНУМ МАСКОЎСКАГА СОВЕТА, ПРЫСВЕЧАНЫ XXII ГАДАВІНЕ ВЯЛІКАЙ КАСТРЬЧІНЦЬКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

ЦН ВКП(б) — таварышу СТАЛІНУ СНК СССР — таварышу МОЛАТАВУ

Пленум Маскоўскага Савета сумеса з партыйнымі і грамадскімі арганізацыямі, які сабраўся ў чысць усенароднага таварышства XXII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай Сацыялістычнай Рэвалюцыі, імя ЦК ВКП(б) і СНК Саюза гарачае большымі кае прывітанне.

Краіна сацыялізма, кіруемая большымі партыяй і савецкім урадам, прышла да XXII гадавіны Кастрычніцкай Сацыялістычнай Рэвалюцыі з новымі перамогамі па ўсіх галінах народнай гаспадаркі, па ўсіх галінах навуцы, культуры і мастацтва.

1939 год увайдзе яркай старонкай у гісторыю нашай радзімы, у гісторыю барацьбы працоўных нашай краіны за камунізм.

Гэта быў год гістарычнага XVIII партыйнага з'езда, вызначыўшага новую паласу развіцця нашай краіны ў барацьбе за камунізм, год далейшага развіцця нашай прамысловасці, сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, росту магутнасці і культуры працоўных мас горада і вёскі.

Гэта быў год новага ўздыму творчай імянітывы і актывнасці савецкага народа, новага ўздыму стыханунаўскага руху.

Прайшоўшы год быў годам далейшага маральна-палітычнага згуртавання савецкага народа вакол нашай партыі, годам далейшага ўмацавання абароназдольнасці нашай дзяржавы, умацавання створанай і выхаванай большымі партыяй гераічнай Чырвонай Арміі.

XXII гадавіну Вялікай Кастрычніцкай

Сацыялістычнай Рэвалюцыі наш народ сустракае ў напружанай міжнароднай абстаноўцы, па ўмовах, калі англа-французскія агрэсары распальваюць крываваю вайну ў Еўропе і хачуць павярнуць кола гісторыі назад да сярэднявечна і культурнага адзінства.

Наша краіна — Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік — несапраўднае кропісць сацыялізма, як імя мая асвятляе шлях працоўным усёго свету да свабоды і шчасця.

Поспехі сацыялістычнага будаўніцтва і паспяхова палітыка міру ператварылі СССР у магутную сацыялістычную дзяржаву, без якой не можа быць вырашана ні адно сур'ёзнае пытанне савецкай палітыкі.

Толькума мудрай міжнароднай палітыкай, савецкага ўрада, кіруемага партыяй Леніна — Сталіна, з'яўляецца вызаленне народаў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ад панскага іра. Прайдучы вякі, але ніколі чакаем не забудзе тых гістарычных дзён, калі магутная і неперажытая Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія вываляла ад іра панскага іра і капіталістаў працоўных Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.

Сонна свабоды і шчасця, сонна Вялікай Сталінскай Канстытуцыі з'яе імяпер ад берагоў Шыха аяла да Карпінскіх гор. З трыбуны ў Уначаровай Сесі Вярхоўнага Савета СССР па ўсём свет прагучала прамва гавы савецкага ўрада

таварыша Молатава аб нашай мірнай палітыцы. Савецкі Саюз не хоча вайны, яго палітыка ясна і адрэслена. Гэта палітыка міру і дружбы паміж народам.

Працоўныя Масквы, як і ўсёе савецкі народ, цягам і поўнасьцю атабраюць мудрую знешнюю палітыку савецкага ўрада і знаходзіцца ў рэўнай мабільнастаўнай гатоўнасці. Па першым закліку ўрада і партыі, мы ўсе, як адзін, станем на абарону нашай любімай радзімы.

Усёды наш народ імя на сваім спыту імя таварыша Сталіна. У глыбінні шаху, на будоўлях, на фабрыках і заводах, у лабараторыях, на калгасных палях, у дзёлах і пажых палётах, у адрокным баі з ворагам, імя Сталіна патыхне на гераічных справы. З гэтым імянем мы перамагалі, перамагем і будзем перамагаль, не шкадуць сваіх сіл і жыцця ў дасягненні вялікай мэты — камунізма.

Няхай жыве XXII гадавіна Вялікай Кастрычніцкай Сацыялістычнай Рэвалюцыі!

Няхай жыве вялікі савецкі народ!

Няхай жыве магутная і неперажытая Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія!

Няхай жыве Цэнтральны Камітэт Усеагульнай Камуністычнай партыі большыя!

Няхай жыве савецкі ўрад і яго глава таварыш Молатаў!

Няхай жыве Вялікі правадыр, натхніцель перамогі сацыялізма, наш друг, бацька і настаўнік, таварыш Сталін!

На Краснай плошчы 7 лістапада

ПАРАД УЗБРОЕННЫХ СІЛ СОВЕЦКАГА НАРОДА

Расална і святочна на Краснай плошчы ў дзень XXII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. К 9 гадзінам усё трыбуны ія кромскальскі спыні запуючыся. Тут сабраўся чыны ЦК ВКП(б), дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага Савета РСФСР, праслаўленыя Героі Савецкага Саюза, значныя стыхануны і Украіні маскоўскіх прапарментаў, відныя вучоныя, імяжытэры, пісьменнікі, артсты, мастакі, музыканы, настаўнікі. Разам з масквічамі тут прысутнічаюць новыя грамадзяне вялікага Савецкага Саюза — дэпутаты Народных Сабранняў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, якія гаспаля зраз у стыхані.

Па трыбунах — чыны дыпламатычнага к'рпуса, ваенная аташа, дзсяткі карэспандэнтаў савецкай і замежнай прэсы.

Па ўсёй плошчы безадоора правільнымі квалітэтамі выстраіліся чыны Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскага Флота, якія ўзвельнічаюць у парадзе. Камандуючы парадом Маршал Савецкага Саюза С. М. Вузыянава аб'явае воейкі.

Усе будыны, прылягаючыя да Краснай плошчы, святочна ўпрыгожаны. Цэнтральную частку фасада будынка супроць маўзалея займаюць красныя партреты Леніна і Сталіна. На стыхані, яра чырвоным спягу задалеку відць лозунг «Няхай жыве Усеагульная Камуністычная партыя большыя!» — перадавы атрад працоўных СССР! Па рускай, іспанскай, імянак, французскай, англійскай і кітайскай мовах паўтараюцца палкі словы камуністычнага маніфеста — «Пралетары ўсіх краін, аднаіцеся!».

10 гадзім. Гром воплескаў і вопілы прывітанні наўрашню урачыстую цішыню. Армія і народ вітаюць свайго правадара таварыша Сталіна, і яго верных саратнікаў.

Па трыбуны паднімаюцца таварышы Сталін, Молатаў, Л. М. Багановіч, Андрэў, Мікаян, Берыя, Швернік, Маленкоў, Дзімітраў, Шкіраваў, Шчырабаў, Мануільскі, Булгака, Вішынскі, Вазнесенскі, Іаакршыўскі, Вахрушэў, Балаеў, Горкін, Пронін, Нікалава, Яраслаўскі, М. М. Багановіч, Бенедзікаў, Пераўхін, Меркулаў, Малышэў, Ліхачэў, Ваннікаў, Сергееў, Зверэў, Зотаў, Кафтанэў, Соснін, Халоду, Дзюкаваў, Лазоўскі, Шапелеў, Папоў, Чарнаў, Палышэў, Макараў, Тарасаў, Міхайлаў, Громаў, Мішакава і ішні.

Іа палюжжа маўзалея — прадстаўнікі вышэйшага ваеннага камандавання таварышы Бузыноў, Мехіа, Кулік, Шыдакава, Ругаў, Лакцінаў, Хмельнік і ішні.

З Слаўскі вараг Брэмля вядзюцца Народны Камісар Абароны Маршал Савецкага Саюза К. В. Варашылаў. Прыняўшы рапарт камандуючага парадом, начальніка Маскоўскага гарнізона Маршала Савецкага Саюза С. М. Вузыянава, таварыш Варашылаў аб'явае воейкі. Грамавое чырвонаармейскае і чырвонафлотае срава, рыха якога замірае дзсяткі дзятка за Масква-ракой, раздаецца ў адрас на віншаванне тав. Варашылава са слаўнай гадавіны Вялікай Кастрычніцкай.

Абед вопік закончан. Таварыш Варашылаў паднімаецца па трыбуны маўзалея. Ён звяртаецца з прамовай да чырвонаармейскаў, камандзіраў, начальнікаў, камісароў і падпаратнікаў, рабочых, калгаснікаў і работніц інтэлігенцыйнай працы, прадстаўнікоў украінскай і беларускага народаў, вызваленых ад польскага панскага іра. Па ларучню ЦК ВКП(б) і ўрада СССР таварыш Варашылаў вясце іх з XXII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Заканчваючы сваю прамову, таварыш Варашылаў правазгласша:

— Няхай жыве наш вялікі і мудры Сталін!

Поўнае захалення «ура» ў чысць таварыша Сталіна на працягу некалькіх мінут прымыў над плошчай. Урачыста гучыць «Інтэрнацыянал». Раздаецца гарматыны салюг.

Сяг ваеннай акадэміі механізацыі і матарыялізму імя Сталіна імя Героі Савецкага Саюза маёр Ланцін. Сяг суправаджаюць Героі Савецкага Саюза старшы лейтэнант Новікаў і старшы лейтэнант Семёнаў. Дзсяткі людзей Чырвонай Арміі вучацца ў акадэміі, наспына праучоцы над памнажэннем баявой магутнасці ўзброеных сіл савецкага народа. У рыхах стыханунаў камандзіра факультэта акадэміі па ўрачыстым маршы праз Чырвоную плошчу праходзяць 6 Героў Савецкага Саюза і 53 ордэнаносцы.

Выдатная выпраўка адрывае слухачоў старшайшай з усіх акадэміяў Чырвонай Арміі — Ваеннай Акадэміі імя М. В. Фрунзе, унаагароджанай ордэнам Леніна і Чырвонага Сцяга. Гэтуу калону ўначальваюць начальнік акадэміі камандар 2-га ранга Ходін і ваенком акадэміі брыгады хамісар Гатаваў. Сяг акадэміі прапаноўе Героі Савецкага Саюза капітан Монтяк, які праслаўіўся ў бах за воена Десан і ўстанавіўшы чырвоны спяг на вывадзенай ад ворага оспы Завэяўнай. Побач з ім — Герой Савецкага Саюза палкоўнік Падоўкін і капітан Дзюкава.

У чорных шынах ідзе кагона марскоў, прадстаўляючы на парадзе ў Маскве саўзны Ваенна-Марскі Флот. Высока развучаюцца спяг чырвонаспянагай Вальты, баюва карабкі якоў з'яўляюцца надзейнай абароні марскіх рубажоў Савецкага Саюза.

Усе новыя і новыя часці войск уступаюць на Красную плошчу. Народ гораца вітае пабедаосную армію краіны сацыялізма. Разам з масквічамі байлоў з захаленнем сустракаюць прадстаўнікі вызваленых народаў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Імя брына апладыруюць арміі-вызваліцельныя, прышоўшай на дапамогу брацікі народам у пажыку мінуту іх жыцця.

Сто сагласнастаў ідуць на чале ўзброеных атрадаў працоўных стыхані. Прысутствуюць на трыбунах бачыць сваіх стыхані прыячеляў, блізкіх апаўчымаў — былых узвельніцаў барыкадных баў на Краснай Прэсіі ў 1905 гадзе, чырвонагвардыяў і чырвоных партыянаў. Разам з ветэранамі рэвалюцыйных схваткаў ідзе моладзь — асаваімаўцы, атрады вядомаўскай стыхані, узброеныя студэнты. Праходзіць звыны атрад аэрафлота, у рыхах ягта многа жанчын. Плоты грамадзянскай авіяцыі дэманструюць перал разнамай сваю гатоўнасць кожнаму мінуту перасесці за штурвал баявых самалётаў і абрушыць з паветра на галаву любота ворага сотні тысяч тон метала.

Лічыцца на мінуту успесе. Затые ле запалючыя кавалерыйскія калоны. Чырвоная конія, шакрыўшы слабе неўвадальнай славай у гонах грамадзянскай вайны, святла захоўвае баявыя традыцыі Першай коннай арміі, створанай таварышам Сталіным, выстыванай таварышамі Варашылавым і Вузыянавым. Выдатная падачка коннікаў. Упэўненай ругой оны стрымліваюць прыгожых ліхх коней, якіх любюба распыль для Чырвонай Арміі майстры сацыялістычнай жылгаводу і ўтабунах калгасаў і саўгасаў. Камандзіры пад

ПРАМОВА тав. К. Е. ВАРШЫЛАВА

Таварыш чырвоармейцы, камандзіры, начальнікі, камісары і палітработнікі, рабочыя, калгаснікі і работнікі інтэлігентнай працы, таварышы прадстаўнікі вярхоўнага ўрада і беларускага народа ад польскага панскага іра!

Даручаючы Цэнтральнаму Камітэту партыі большавікоў і нашаму Ураду, вядома вам і грамаду вышшага са святага 22-га гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Прайшоў яшчэ адзін слаўны год жыцця, барацьбы і дасягненняў народаў Савецкага Саюза.

Аглянуўшыся на пройшлыя шлях за гэты год, кожны грамадзянін Савецкага Саюза можа сказаць — так, мая краіна ідзе верным шляхам, мы і ў гэтым годзе дабіліся не малых поспехаў і перамог. Наша прамысловая гаспадарка ва ўсёй яе разнастайнасці атрымала поспехі, мапавацца ішла ў гору, абогатчалася дзяржава, узмацняліся яе эканамічны і абарончыя пазіцыі. Не адстаючы ад сацыялістычнай прамысловасці, паспяхова развівалася наша сельскагаспадарчая і сацыяльна-земляробчая, асабліва ўдзяляючы ўдзел новай і новай перамогі. Сельскагаспадарчая выстаяла ў Маскве ідэальна, будучыне па тэрыторыі дасягненні, атрыманыя сацыялістычным земляробствам, але адначасова паказала таксама перспектывы і шляхі яго развіцця. У сельскагаспадарчай выстаялі, як у достры, абліліся велізарныя поспехі сацыялістычнага земляробства і яго блізкасць, прама такі, галавакружальныя, недалякае будучае.

Стаханавіцкі рух і ўдзяльніцы па ўсёй частцы сацыялістычнай гаспадаркі паказвалі выдатны ўзровень новых метадаў сацыялістычнай працы. Ён захваціў у сваю арбіту дзясяткі тысяч новых барацьбітоў-стаханавцаў і прадаўжае расці даляй.

Як вынік поспехаў сацыялістычнай прамысловасці і сельскай гаспадаркі, набыліся добрыя ўсёго нашага народа. Іркім павыражэннем сказанаму служыць выдатны, рознабаковы, пажыццядарны ўчот поспехі ў справе культуры, навукі і мастацтва. Толькі пры сацыялізме, толькі ў нашай краіне, толькі ў нашым народзе, з'явіліся такія высокія поспехі і росквіт сацыялістычнай культуры, навукі і мастацтва. Наш многанациянальны народ з кожным годам становіцца ўсё больш культурным, усё больш развітым, палітычна зрлым і разумнейшым народам на зямлі.

Савецкая краіна без эканамічных крызісаў і беспарадкаў, гэтых б'ючоў працоўных капіталістычнага свету, эканамічна сілы і незалежна.

Прайшоўшы год быў годам асабліва вострых міжнародных канфліктаў і падзвіжычэй паліцыі. Давыдавалася знешняя палітыка ўрада, над выважэннем кіруючым саўдзейнай партыі Леніна—Сталіна, прадукцыя сацыялістычнай дзяржавы ад вайны, якой зараз ахвачаны самыя вялікія дзяржавы Еўропы і Азіі. Савецкаму саюзнаму Савезу і Германіі паводзіць аб нападзе прадукцыі магчымае вайны з ёю і пазбавіў тым самым завяршэння некаторых любімых, заграбачы жар мужыкі рукам.

Наша краіна захоўвае нейтралітат і

вядзе сваю незалежную, міру правільную палітыку, палітыку міру. Аднак, не ўсё залежыць ад нашага ўрада. Мы знаходзімся ў адрэжэнні палітыкі краіны, таму заўсёды, а ў пераважным момант абсалютна, павінны быць шчыльнымі і да ўсёго гатовымі. Савецкі Урад зорка счытыць за міжнароднымі пазіцыямі і святага і належным чынам на іх вяртаецца.

17 верасня ўрад аддаў распараджэнне галоўнаму камандаванню Чырвонай Арміі — ідэя загад войскам перайсці ў наступ польскую граніцу і ўзяць пад сваю абарону жыццё і маёмасць насельніцтва Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Выстаўлены ў гэты дзень перад усёй краінай, галава ўрада тав. Молатаў сказаў:

«Урад выражае шчырую ўдзячнасць, што наша Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія паказала і на гэты раз сваю баявую магучасць, свядомасць і дысцыпліну, што выкананне сваёй вялікай вызваленчай задачы яна пакрые новымі поўгімі, гераізмам і славай».

Цяпер усё вядома, што Чырвоная Армія сваю задачу выканала ў дакладнай адпаведнасці з атрыманым ёю заданнем ўрада. Працоўныя Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі вызвалены і з'яўляюцца са сваёй брацім Савецкай Украіны і Савецкай Беларусі, ужо з'яўляюцца поўнапраўнымі грамадзянамі Савецкага Саюза. Часці Чырвонай Арміі параўнаўча легка выканалі сваю задачу. На працягу некалькіх дзён Заходняя Украіна і Заходняя Беларусь былі пактамы ачышчаны ад войск вайскай Італіі. На вызваленых землях Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі быў усталяваны шэраг парадкаў і рэвалюцыйнага законнасці.

Войскі ўкраінскага і беларускага фронту, выкарыстоўваючы волю свайго ўрада і загады камандавання, праявілі невычарпальную энергію, выліваючы ініцыятыву, маневраную хвалянасць і зоркасць, беззаставешна харабасі і доблесці. Адагналі баіной, камандзіраў, начальнікаў, камісароў і палітработнікаў справе Леніна — Сталіна, сваёй разуме і бязмежнай любові да свайго вялікага Сталіна былі і з'яўляюцца стимулам магучасці і доблесці Чырвонай Арміі, якая не можа не быць слаўнай, якая заўсёды будзе несакрушымым пабудаванай. Дзясяткі вайскі за некалькі дзён за выступлення былі папоўнены выдатным і наватывучым састанам, прызваным з запаса.

Не зважаючы на кароткасць тэрмінаў разгортвання часцей, баіны і частае стаўленне на справе паказалі сабе назвычатыя добрыя імя таксама хараба, умела і самаадана бліскі з ворагам, як і вайскі кара. Я не сумняваюся, што і ў гэтым годзе нашага вялікага свята, усёсавецкі народ з удзячнасцю ўспомініць баіной, камандзіраў, начальнікаў, камісароў і палітработнікаў саўдзейнай украінскага і беларускага фронту, якія з часцю выканалі сваю задачу і пакрылі свае чырвоныя сцягі новай славай.

Чырвоная Армія зараз знаходзіцца па мірным становішчы. Але яна нястомна і цяпер, як раней, вядзе вялікую работу па баіной і палітычнай падрыхтоўцы. Войскі камандзіраў, палітработнікаў і баіноў кара вядзе, што толькі выдатнае ўмацаванне сваёй абароны, умешне ёю карыстацца

ва ўмовах сучаснага складанага бою, што толькі высокая палітычная граматнасць могуць забяспечыць Чырвонай Арміі, нашай дзяржаве мір і свабодную працу народа, а ў выпадку вайны — патрэбную перамогу. Гэтыя неастрыжныя ішчыні ў гэтым годзе былі зноў справой правярэння не толькі пры вызваленні Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, але і баімі ў далёкай Манголіі, на раць Халхін-Гол. Там, на Халхін-Голе, нашы доблесныя чырвоныя войскі паказалі дзешня ўзровень сапраўднай доблесці, гераізма і бязмежнай адданасці свайму радзіме і справе Леніна—Сталіна. Яны ішлі ў бой з іменем вялікага Сталіна на вуснах і перамагі ворагаў.

Заключаны савецкім Урадам дагаворы аб узаемадапамозе з Эстоніяй, Латвіяй і Літвой палітычнай і стратэгічнай пазіцыі як нашай дзяржавы, так і паддасудных гэтых дагавораў краіны. Нашы войскі, якія размышчаны зноў дагаворы ў Эстоніі, Латвіі і Літве, з'яўляюцца толькі перадавымі застамамі на поспухах з гэтым краінам і Савецкаму Саюзу. Але савецкія войскі і пры якіх акалічэннях не будуць умяшвацца ва ўнутраныя жыццё сучасных Эстонскай, Латвійскай і Літвы-скай рэспублікі.

Міжнародная абстаноўка ў даны момант прастаўляе сабой збыліты і крывавы клубок. Імперыялістычная вайна на захале з'явілася крывавым даўнаўнем да такой-жа імперыялістычнай вайны на Далёкім Усходзе. Папалены імперыялістыкі свет гарыць з двух бакоў. Самыя вялікія дзяржавы Еўропы і Азіі ўвалялі ў пайну, з дапамогай якой прабуюць вырашыць невырашаныя задачы ажыццявацца свой век капіталізма. Дзякуючы правільнай знешняй палітыцы нашага ўрада і Цэнтральнага Камітэта партыі, наш народ пазбаўлены ад вайны, — гэта наша вялікая часце, але ніхто з нас не мае права забываць, што правільная мудрая знешняя палітыка ўрада будзе тым больш паспяховай, чым больш сілымі будзе наша дзяржава, чым больш магучай будзе Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот.

Таму ўсе працоўныя Саюза абавязаны многа і добра працаваць, каб наша краіна была яшчэ больш багатай, яшчэ больш культурнай, а таму і непераможна сільнай.

Мы не прымаем уздзеў ў вайне, але мы павінны быць заўсёды шчыльнымі і зорна сачыць за адбываючымся пазіцыяй. Нама Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот будуць пастаянна ў баівай гатоўнасці. Наша краіна не будзе засягнута зніжэнню ніякімі пазіцыямі.

Схілім нашыя сэрцы перад светлай памяццю нашых братоў — доблесных барацьбітоў, паўшых у бах з ворагамі, за справу Леніна—Сталіна...

Няхай жыве ХХІ гадавіна Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі! Няхай жыве магучейшы савецкі народ!

Няхай жывуць вызвалены народы Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі! Няхай працягнецца грамадзяне Савецкага Саюза! Няхай жыве наша непераможная слаўная Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот!

Няхай жыве партыя Леніна—Сталіна! Няхай жыве наш вялікі і мудры Сталін!

ПРЫЁМ У КРЭМЛІ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ КАСТРЫЧНІЦКАГА ПАРАДА НА КРАСНАЙ ПЛОШЧЫ

Вечарам 8 лістапада ў Кремлі Цэнтральны Камітэт ВКП(б) і Урад СССР наладзілі прыём удзельнікаў ваеннага парада, які адбыўся на Краснай плошчы ў часць ХХІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

К 19 гадзінам у Георгіеўскім зале, Гранавітай палаце і другіх залах Вялікага Крамлёўскага палаца сабраліся баіны, камандзіры, начальнікі, камісары і палітработнікі Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

У ліку гасцей прадстаўнікі войск усіх родаў зброі. За святочна навіртымі сталамі сустрапі баявыя сабрэ — не вядома пераможцаў пехатцыні, ліхія кавалерысты, майстры сакрушальных варапылаўскіх залпаў — артылерысты, горныя сталежнікі саколы — праслаўленыя дзятчыкі, вадзіцелі танкаў, маракі, інжынеры, тохнікі, свідзкісты, урачы. Усё гэта — палкі саветскія патрыёты, партыйныя і непартыйныя большыкі, бязстанныя войскі магучай арміі краіны сацыялізма. Тут не мала Героў Савецкага Саюза, даштэйных сіноў вялікага савецкага народа, які іменем авецкіх славай гераічных сіраў, многа мужных, адрываных людзей, узагароджаных ордэнамі і медалямі СССР, лідзей, гатовых зрабіць новы выдатны поспехі ва славу сваёй любімай сацыялістычнай айчыны. На груклах многіх гасцей можна бачыць і ордэны дружнасці Мангольскай Народнай Рэспублікі. Гэта заслужаная ўзнагарода героям ідаўніц баў у раіне ракі Халхін-Гол, абараняўшых неадзінакімлісць Мангольскай Народнай Рэспублікі і на справе даказаваньня сілы і дзейнасці дагавора аб узаемадапамозе, пад якім стаіць поліце вялікага Савецкага Саюза.

Бурны, прагнятай аваяшай сустрапі прысутныя пазыўлены ў Георгіеўскім зале таварышы Сталіна, Молатава, Л. М. Кагановіча, Андрэева, Мікіяна, Шперніка, Малюкова, Шпіртава, Штэрбакова, Вулганна, Вазнесенскага, Будзёжнага, Мехліса, Куліка, Кузнецова, Ісакова, Лапшына.

На прыёме прысутнічалі члены ЦК ВКП(б), дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага Савета РСФСР, народныя камісары, прадстаўнікі вышэйшага ваеннага камандавання Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, стаханавцы, інжынеры і тэхнікі прамысловасці, абароннай прамысловасці, прадстаўнікі інтэлігенцыі. Сярод прысутных — тт. М. М. Кагановіч, Вахрушоў, Кафалцаў, Яваслаўскі, Паскрэбішэў, Паспелаў, Дэнісенка, Ліхачоў, Сахарозынін, Воранаў, Героў Савецкага Саюза тт. Браўнчыка, Калініна, Смушквіч, Паскураў, Паўлюк, Лакееў, Дашілін, Белыкоў, Байдукоў, Малакаў, Ермоленка, Шоўцоў, Лёвчанка, Мошкі, Осеіненка, Духінін, Зверэў, Спеланаў, Дэнісенкі, Пананін, Крэнкель, Шаршоў, Ліпніцкі, Сянькін і ішч.

Са сваёй прыгнятай да сабраўшыхся звапалена камандуючымі войскамі Маскоўскай ваеннай акругі Маршал Савецкага Саюза тав. С. М. Будзёжны.

— Таварышы! Тут сёння сабраліся, — гаворыць тав. Будзёжны, — удзельнікі парада ў часць ХХІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, якія разам з працоўнымі стаілі прамысловасці перад усім светам сваю

арганізаванасць і сілу. Дзешня пачуці кожнага з нас заўсёды былі і будуць звязаны з нашай вялікай партыяй Леніна—Сталіна, з нашым Рабоча-Сялянскім урадам.

Наша краіна можа гардзіцца сваімі поспехамі ва ўсёх галінах народнай гаспадаркі і ў галіне ўмацавання абароннай здольнасці нашай вялікай радзімы.

Агалашачы здарэньне за нашу доблесную Чырвоную Армію, за павяношанасць баіной нашай выдатнай Чырвонай Арміі, хто куде магучасць Чырвонай Арміі, хто вядзе нашу краіну ад перамогі да перамогі — да таварышы Сталіна.

Поўнае захаленне «ура» і грамавая аваяцыя ў часць таварышы Сталіна некалькі мінут гукаў пад сваю імя Вялікага Крамлёўскага палаца. З усіх частак прысутныя радзеныя воклічы прыгнятай: «Шлях! Жыве наш родны таварыш Сталін!», «Ура вялікаму Сталіну!». Гораць вітае тав. Будзёжны выдатных штахцістаў, кавалерыстаў, артылерыстаў, танкістаў, маракоў, дзятчыкаў, усіх баіноў за справу партыі Леніна — Сталіна.

Воплескі і воклічы «ура» раздаюцца з велізарнай сілай, калі тав. Будзёжны агалашае здарэньне за савецкі Урад і яго галаву таварыша В. М. Молатава, за Вярхоўны Совет СССР і за Старшыню Прэздыума Вярхоўнага Савета СССР тав. М. І. Каганіна.

Магутнае «ура» доўга разнасіцца па палацу ў часць кіраўніка ўсёх узброеных сіл краіны, любімага арміяй і народам Народнага Камісара Абароны Маршала Савецкага Саюза таварыша К. Е. Варшылава, Гораць вітаюць прысутныя Наркома Ваенна-Марскога Флота таварышы Н. Г. Кузнецова.

Усегаднае патхненне выкікаюць прысутныя словы тав. Будзёжнага, прысвечаныя самаму магучаму ролу войск, рашаючаму зыход бою — пяхоте, аваяцыі, танкаў і палітработнікаў. На прапанову тав. Будзёжнага прысутныя вітаюць слаўных савецкіх артылерыстаў і начальніка артылерыі тав. Воранава; выдатных танкістаў і начальніка танкавага гурмана роду войск — Героў Савецкага Саюза тав. Паўлава; сталініскіх саколаў, даштэйных дзятчыкаў і начальніка Ваенна-Паветраных сіл Чырвонай Арміі тав. Лакцінава; ліхую коніцу, упершыню намала слаўных старонаў у гісторыю перамог Чырвонай Арміі; чырвонофлотцаў, зорка аберагавочных марскіх граніцы краіны сацыялізма; свідзкіх ацывраваючых рашаючую ролу ў ажыццяўленні павяношанасга ўзаемадзейня ўсёх родаў войск. Гарачыя аплашчэнтны разнашчы ў часць палітработнікаў, якія вядуць у Чырвонай Арміі велізарную работу, дамагаючы ўсёму асабоваму саставу авалодваць вялікім вучэннем Марсала — Ангельса — Леніна — Сталіна. Цёпла вітаюць прысутныя начальніка Палітычнага Упраўлення Чырвонай Арміі тав. Мехліса.

З вялікім удзьмам гаворыць тав. Будзёжны аб роным браце Чырвонай Арміі — чыгуначным транспарце, які працуе на карысць нашай вялікай радзімы, на яшчэ большае ўмацаванне яе абароннай магучасці. Бурнымі воплескамі вітаюць

войскі Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота слаўных чыгуначнікаў і іх Наркома таварышы Л. М. Кагановіча.

Тав. Будзёжны агалашае здарэньне тав. А. А. Андрэева — Сакратару Цэнтральнага Камітэта большавіцкай партыі і тав. А. І. Мікіяну. Зал бурна аплашчэ.

Адказнае слова ад імені ўдзельнікаў парада гаворыць Герой Савецкага Саюза тав. А. В. Белякоў.

— Таварышы, наша Чырвоная Армія вялікая і моцная. — гаворыць тав. Белякоў. — Яна ў сене больш магучай арміі чым Чырвоная Армія. Для нас усіх яна з'яўляецца выдатнай школай. Многія з нас атрымалі ў Чырвонай Арміі спецыяльнасць або прафесію, многія з нас сталі Героямі Савецкага Саюза, атрымалі гэта высокае званне, вышэйшую адзнаку, устапоўненую ўрадам. Некалькі зхон навалі бачылі чым 60 Героямі Савецкага Саюза быў урачан новы знак адрознення — медаль «Залотая званка».

Велізарнай любові, клопатымі і ўвагай акружаны народ, партыя, урад і асабіста таварыш Сталін нашу Чырвоную Армію. І дожны воін Чырвонай Арміі любіць гарачай любові свой народ, сваю партыю большавікоў, свой урад, свайго роднага Сталіна.

Я агалашаю здарэньне за нашу вялікую, магучую, доблесную Чырвоную Армію і ад імені ўсёх яе баіноў выражаю найважэйшую любові да нашага Сталіна.

Таварыш Сталін! Давольнае зрабіць тое, што халеў бы зрабіць кожны тут прысутны: дазвольце нас абліць і пацалаваць.

У адзіным парыве ўсё ўстаюць. Позікі накіраваны да таварышы Сталіна. Набожна грымю разнашчы чырвоармейскае і чырвонофлотскае «ура». Захаленне імя меклаў, калі таварыш Сталін закідае Леўкі Савецкага Саюза тав. Велюкова ў мошны бацьбоўскія абдымкі. Кожны з прысутных усім сэрцам сваім адчувае, што гэтым самым вялікім і правядуць народаў любімы Сталін аблімае ўсёх войнаў арміі краіны сацыялізма і вырадае ім сваю любові. Некалькі мінутспрадаўжаецца выключаная па сіле аваяцыя ў часць таварышы Сталіна, кілаватіва выхоўваюцца героіў, нахалічана іх па бязмыклядзкіх пошціў і імя нашай вялікай радзімы.

Для ўдзельнікаў прыёму быў дан вялікі каніерт. У ім прынялі ўдзел дзяржаўныя сімфанічны аркестр СССР пад кіраўніцтвам заслужанага артыста РСФСР А. В. Гаўка, дзяржаўны ансамбль народнага тапа СССР пад кіраўніцтвам Гава Майсеева, народны аркестр СССР М. О. Казлоўскі, М. Д. Міхайлаў і С. В. Образцоў, лаўрат усеазагана і міжнародных конкурсаў пініст Эміль Пелісе, артысты Н. Д. Шпілэр, П. К. Лісічан, О. В. Лешчынская, П. А. Гусеў, А. Рэзаль, М. Хрусталёў, група артыстаў парка пад кіраўніцтвам В. Н. Велюкова. З выключным поспехам выступіў Чырвоноармейскі ансамбль чырвоармейскай песні і пляскі СССР. Прысутныя шумна аплашчывалі выдатнаму калектыву, урочнаму Чырвонай Арміі, і яго кіраўніку — народнаму артысту СССР праф. А. В. Александраву.

ПАРАД І ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў МІНСКУ

Задоўга да пачатку парада трыбуны на плошчы Леніна запойніліся званымі людзьмі рэспублікі — дэпутатамі Вярхоўнага Савета БССР, дзешнямі стаханавцамі фабрык і заводаў, калгасніцкіх палітработнікамі савецкай інтэлігенцыі, літаратурцы, навукі і мастацтва.

У поўным саставе прысутнічае дэлегацыя працоўных Заходняй Беларусі — новых поўнапраўных грамадзян вялікага Савецкага Саюза, якія ўпершыню свабодна святкуюць гадавіну Вялікай Кастрычніцкай. Вакол плошчы ў парадных шарахтах застылі рады войск.

Стрэнкі галзінікі наближаюцца да дванаішці.

На ўрадавай трыбуне сакратары ЦК ВКП(б) Беларусі тт. Панамарэнка, Грэвава, Кулагін, Малін, Жыльянін, Старшыня Савета Народных Камісараў БССР т. Кісялёў, намеснікі Старшыні Савета Народных Камісараў БССР тт. Ванеў і Захарэў, сакратар ЦК ЛКСМБ т. Галаўцін, Старшыня Прэздыума Вярхоўнага Савета БССР т. Наталеў, Нарком Унутраных спраў т. Панава, сакратар Мінскага аблкома ВКП(б) т. Матвееў, камары, начальнікі партыйных войск НКВД БССР т. Ваганцаў, наркомы тт. Горны, Курган, Спеланаў, Забела, Баган, Уралава, Гушчкова, Лодысеў, Хадзько, старшыня Дзяржаўнага БССР т. Чорны, начальнік Упраўлення па справах мастацтваў пры СНК БССР т. Озрэкі, сакратары гаркома партыі тт. Вінарцаў і Вясаў.

На плошчу вылажае камандуючы Беларускай фронтам камандар 2-га пага тав. М. П. Кавалёў. Ён прымае рапарт камандуючага парадом каморыта Нікіціна і абязджае рады войск. Грамадлае «ура» перакаравае па плошчы. Ав'езі закончан. Тав. Кавалёў налімацца на трыбуны і вітае баіноў, камандзіраў, палітработнікаў, рабочых, работнік, калгаснікаў, гатажнік і саветскую інтэлігенцыю рэспублікі і вялікіх святкам ХХІ гадавіны Кастрычніцкай Сацыялістычнай рэвалюцыі.

Вяселья гукі баіноў разнашчыцца па плошчы. Устаюць зводна калона перадавой калгасцаў Маскоўскай абласці. Унікаюць прычудлівай формы агуркі, буркакі, паліторы, какуста, залатыя казаны. «Створым вакол Масквы будыўня-гароднічныя базы» — закідае велізарны, на поўквартала расцягнуўшыся дозуг. У руках калгаснікаў — вялікія зямлены Усеазагана сельскагаспадарчай выстаўкі.

У святачній дэманстрацыі на Краснай плошчы ўдзельнічала каля 1.500.000 чалавек. Гэта была новая, хвалючая дэманстрацыя несакрушимага маральна-палітычнага адзіства савецкага народа, згуртаванага вакол свай партыі, свайго ўрада, вакол вялікага Сталіна. (ТАСС).

За імі ў сталёвых штахтах, з вітнікаў наперасе, выстаўішы наперад сталёвую штахціў штахціў, праходзіць страдальчы часці. Як заўсёды, яны выкікаюць захаленне свайго мужнасцю, бездакорнай выпраўкай, чоткасцю кроку.

На плошчу ўстаюць механізаваная артылерыя.

За артылерыяй несакрушымай лавінай імчацца танкі. Магутныя страшыня для ворага машыны запойнаюць усю плошчу лязгам мусіні, рокатам матораў. Наперадзе вялікі галаўны танк — сапраўды сухалудны драгун. На вэсмі яго развядзены вялікі чырвоны сцяг. Яа руляў баіных машын аваяжныя танкеткі, паказваючы ўзоры гераізма і адвагі ў бах за вызваленне народаў Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

З велізарным захаленнем і любові глядзяць на гэты парада гасці з Заходняй Беларусі, яны гардзіцца свайю новай радзімай — магучай краінай сацыялізма.

Перад трыбунай праходзіць матарызаваная пяхота. Урачыстым маршам ідзе зводны аркестр. Ён замыкае парада.

Апошнія машыны прайшлі перад трыбунай. Парада часцей Чырвонай Арміі скончыўся. Апусцела святая штахціў штахціў. Але гэтая штахціў прадаўжаецца толькі момант. Гледачы, якія стады на трыбунах, яшчэ ўдала не выказанае захаленне ўсім бачаным на парада, — як з глыбіні вучыні, з туману, што акуваў горад, паказаліся першыя калоны дэманстрацыі.

Святочнае шэсце акрыла штахціў савецкага дзятвара. Высокая скульптура таварыша Сталіна, устаноўленая на ўпрыгожанай чырваню і кветкам машыне, рухалася перад калонамі.

«Дзякуй вялікаму Сталіну за шчаслівае халістванне». Гэты дозуг нібы прывітаў сабой калоны пошараў і штахціўкаў. Ён сіхаў на чырвоных палітычных адностроўваўся на махетах і пана, быў на вуснах юных дэманстрантаў.

За званымі рухаліся калоны дарослых. Першым ішлі калектывы рабочых, служачых і інтэлігенцыі Сталінскага раёна. Вуліца зноў загаманіла, пацкала красачай лязоўкай ракой. Закаляўся лес сіяў, высокая ўзляліся партрэты любімых правадцоў, застрапанелі дозугі і плакаты, дыяграмы і пана, палпылі майстэрска аформленыя на ронастайнасці тэмы мадэты. Наустрач дэманстрантам загучалі воклічы з урадавай трыбуны.

— Няхай жыве ХХІ гадавіна Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў СССР!

— Ура вялікаму і мудраму правяду працоўнага чалавечка таварышу Сталіну!

з чым іменем звязана шчасце савецкага народа — таварыша Сталіна.

У калоне завод імені Варшылава вызідаўся макет станка з налісам: «У нас не было стаханавцаў-інтэлігентаў, цпер яно ў нас сёнь». Работніцы фабрыкі «Комунарка» пранеслі ўзоры свай працудны. Праз момант перад трыбунай вырае вялікі макет санаторыя ў савецкім лесе. Шмак махетаў і пана прысвечана Сталінскай Ванотыўці, інтэрыянальнымі напучным савецкага народа, абароне нашай радзімы.

Упершыню ў гэты дзень разам з усімі дэманстрантамі прайшлі выраваны з кіпшорыў панскага прыгнёт, лядаўня беспрацоўныя з Заходняй Беларусі, прыхаўшыя ў Мінск на работу.

